

Afdeling: Tværsektorielt samarbejde
Journal nr.: 18/16055
Dato: 22. oktober 2019

Udarbejdet af: Birgitte Lund Møller
E-mail: blm@rsyd.dk
Telefon: 2920 1281

Notat

Afrapportering af målbillede efterår 2019: Udmøntning af rammepapiret om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen

Regionsrådet godkendte den 26. juni 2017 rammepapiret om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er foruden en indsats møntet på at skabe bedre vilkår og forhold for borgernes sundhedstilbud lokalt, også et håndtag i udviklingen af Region Syddanmarks organisatoriske sammenhængskraft på tværs af sygehusene.

Rammepapiret udmøntes i to hovedspor. Implementering består således i sygehusenes udmøntningsplaner samt en fælles udmøntning på tværs af sygehusenhederne. Planer for udmøntning på sygehusene drøftes løbende som et fast punkt på dagsordenen på dialogmøder mellem koncernledelsen og sygehusene. Det andet spor i udmøntningen af rammepapiret – udmøntning på tværs af sygehusenhederne – beskrives ligeledes i dette papir. Dette andet spor i udmøntningen udgår fra afdelinger på sundhedsområdet i Regionshuset.

Samtidig har Regionsrådet den 22. maj 2017 tiltrådt et nyt målbilledekoncept. Heri indgår en halvårlig overvejende kvalitativ afrapportering af udmøntning og fremdriften af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, som også har tilknytning til pejlemærket om samme. Målbilledet om nærhed og sammenhæng er en temaafrapportering i det samlede sæt af målbilleder og indikatorer, og det fremgår, at der vil være fokus på rammepapirets indsatsområder og vurdering af dets betydning for dels patienter og borgere, dels samarbejdet med kommuner og praktiserende læger.

Udmøntningen af rammepapiret er afrapporteret første gang til regionsrådet den 27. november 2017 og herefter halvårligt frem til nu. Denne afrapportering er den femte afrapportering til Regionsrådet via Udvalget for det nære sundhedsvæsen af målbilledet om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Afrapportering vil fremover være én gang årligt og formentlig have en anden form. Næste afrapportering forventes givet ultimo 2020.

Resume

Denne afrapportering viser, at arbejdet med at udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen fortsat er i udvikling. Der er fokus på udekørende funktioner samt virtuelle løsninger for både konsultationer med patienter, rådgivning og virtuelt samarbejde mellem sygehuse og kommuner. Herudover er der fokus på og flere initiativer til samarbejde med frivillige. Det sker med afsæt i en kommende politik for frivillighed og medborgerskab som forventes vedtaget af Regionsrådet den 28. oktober 2019.

Forebyggelse har fortsat fokus. Alle sygehuse er nu med i Røgfri Fremtid og flere sygehuse arbejder intensivt på indsatsen med at henvise borgere til kommunale rygestoptilbud. I alt har der været 3096 henvisninger til kommunale rygestoptilbud fra januar 2018 - september 2019.

Endvidere arbejdes der med udvikling af modeller for samarbejde og samdrift mellem aktører i sundhedsvæsenet. Det sker både ved bilaterale samarbejder og ved samarbejde om sundhedshuse

mellem sygehuse, kommuner og almen praksis.

Endelig fremhæves Psykiatrisygehusets arbejde med at styrke den akutte indsats. Sidstnævnte sker både via udbredelse af mobile skadestuer og ved etablering af en udrykningstjeneste som supplement til de psykiatriske skadestuer samt ved afprøvning af regional fremskudt funktion i børn- og ungepsykiatrien.

Sygehus Lillebælt

Sammenhæng til den nye sundhedsaftale mellem Region Syddanmark og de 22 kommuner

For Sygehus Lillebælt er det væsentligt, at initiativer der styrker det nære og sammenhængende sundhedsvæsen til patienter og borgere ses i tæt sammenhæng med øvrige indsatser samt det strategiske og værdimæssige fokus på "at sætte patienten først". Sygehuset har fokus på at tilrettelægge patientforløb, så det giver mening og værdi for den enkelte patients livs- og sygdomssituation. Som led i arbejdet med implementering af den nye sundhedsaftale arbejder Sygehus Lillebælt med at styrke forankring og tilretning af organisering af det tværsektorielle arbejde på sygehuset.

Fokuseret forbyggende indsats

På baggrund af de gode erfaringer med den forebyggende indsats indenfor rygestop arbejder sygehuset nu med at udbrede erfaringerne til andre forebyggelsesområder, herunder alkohol. Efter at have evalueret tidligere gennemført pilottest i forhold til henvisning af patienter til alkoholmisbrugsbehandling i kommunerne indleder sygehuset nu uddannelse af alkoholambassadører på de enkelte afdelinger. Dette med henblik på at klæde personalet på til at spørge ind til patienternes alkoholvaner og henvise til kommunale tilbud, hvis patienterne ønsker det.

Samarbejde med praktiserende læger

For at styrke samarbejde med de praktiserende læger har Sygehus Lillebælt i samarbejde med praksis igangsat en række projekter. Formålene med dette er, at sikre en gensidig kompetenceudvikling og kendskab til hinandens kompetencer, understøtte den gode udskrivelse samt styrke patientforløbene for de multisyge patienter.

Fokus på børn og unge

Et vigtigt strategisk fokusområde for Sygehus Lillebælt er arbejdet med sundhedstilbud til børn og unge og deres familier. Som led i arbejdet med samdrift af regionale og kommunale tilbud samt arbejdet med det fælles populationsansvar har sygehuset i samarbejde med Fredericia Kommune åbnet en ungemodtagelse i Fredericia Kommune ved navn UngMod Fredericia. Ungemodtagelsen har til formål at forbedre de unges seksuelle sundhed. Der arbejdes på at åbne lignende tiltag i Vejle. Sygehus Lillebælt har arbejdet med at forbedre indsatsen i forhold til sårbare børn og deres familier. Dette er sket i samarbejde med Vejle Kommune og i kontekst af den syddanske forbedringsmodel. Forbedringsarbejdet er udmundet i en række konkrete tiltag som nu søges implementeret i andre kommuner.

Odense Universitetshospital

Indsatser under Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen indgår i hospitalets strategiske pejlemærker. Direktionen har nedsat et råd som skal rådgive denne på området.

Telemedicinske løsninger

Indsatsen har til formål at implementere og udbrede brugen af telemedicinske løsninger. Direktionen har i den anledning nedsat en programstyregruppe og udpeget nøglepersoner som skal hjælpe med implementeringsopgaven. Indsatserne er rettet mod videokonsultationer, videotolkning og virtuelle

udskrivningskonferencer.

Sam:Bo aftalen – samarbejdsaftale om patientforløb

Dialogen med kommunerne vidner om, at der stadig er forbedringspotentiale i kommunikationen ved indlæggelse og udskrivelse mellem Odense Universitetshospital og kommuner. For at sikre en fuld implementering af Sam:Bo, har Direktionen nedsat en programstyregruppe for aftalen.

Rygestop

Indsatsen er intensiveret og der er udvalgt tre indsatsområder; patienter som ryger tilbydes rygestop, røgfri matrikel og sidst men ikke mindst tilbydes personale som ryger hjælp til rygestop.

Sydvestjysk Sygehus

Akutfunktioner

Sydvestjysk Sygehus og de sydvestjyske kommuner arbejder fokuseret på videreudvikling af samarbejdet om akutfunktionerne med fokus på kompetencer, kommunikation og koordinering. Den årlige arbejdsdag i somatisk samordningsfora for sygehuset, følges op med en møderække mellem lederne af de kommunale akutfunktioner og ledelsen i Fælles Akut Modtagelse (FAM) for at konkretisere visionerne som kom frem på dagen.

Demens

Et styrket samarbejde om borgere med demens er også et særligt fokusområde på tværs af somatisk og psykiatrisk samordningsfora for sygehuset. I august er der holdt en fælles temadrøftelse med almen praksis, kommunerne og sygehusene med udgangspunkt i ønsker og behov for fremadrettet samarbejde om borgere med demens. Her blev det besluttet at iværksætte et udviklingsspor i forhold til tidlig opsporing af demens i FAM, netværks- og kompetenceudvikling på tværs af sektorer, samt tryghedspersoner til mennesker med demens på sygehus. Tryghedspersonerne udgør en frivillighedsindsats, som etableres i samarbejde med Nationalt Videnscenter for Demens i løbet af efteråret. Frivillige tryghedspersoner skal være med til at skabe trygge rammer for patienten med demens ved eksempelvis at forklare, hvad der foregår på afdelingen, hjælpe patienten rundt og give sig tid til samvær med patienten. De frivillige tryghedspersoner vil blive undervist i de særlige problemstillinger, der gør sig gældende for patienter med demens indlagt på sygehus.

Sygehus Sønderjylland

Fælles populationsansvar

På Sygehus Sønderjylland er der i indeværende periode sat et særligt fokus på de indsatser, der er aftalt omkring de enkelte kommuner. Det gælder samarbejdet i Sundhedscenter Haderslev, Samdrift Tønder initiativet og samarbejdet med Aabenraa og Sønderborg kommuner. Initiativer med bilateralt samarbejde rummer mere end ti forskellige indsatser til målgrupper som fx den ældre medicinske patient, borgere med kronisk sygdom eller borgere som er psykisk sårbare, ligesom indsatserne rummer både tidlig opsporing, behandling og pleje, nye tilbud og sundhedsteknologiske løsninger. Det er ambitionen, at sygehuset vil kunne dele viden og sprede konkrete tilbud til andre kommuner.

Forebyggelse

Som led i Region Syddanmarks deltagelse i partnerskabet Røgfri Fremtid er Sygehus Sønderjylland i gang med at implementere kort rådgivning om rygning, hvor alle patienter spørges til deres rygevaner og henvises til et kommunalt rygestoptilbud, hvis de ønsker det. Det sker med en elektronisk henvisning. Indsatsen begynder i april 2019 med en pilotafprøvning i en afdeling og planen er, at alle medarbejdere på sygehuset inden årets udgang er undervist i VBA metoden og har fået introduktion til at sende elektronisk henvisning til kommunen.

Psykiatrisygehuset

Udekørende funktioner

I efteråret 2019 er psykiatrisygehusets udekørende funktioner styrket yderligere. Mobile skadestuer er suppleret med en regionsdækkende udrykningstjeneste et døgnåbent udgående akuttilbud. De mobile skadestuer tilbyder kontakt indenfor 24 timer, uanset om det er i den akutte fase, eller som opfølgning efter indlæggelse. Der er allerede gode erfaringer med, at de nye tilbud kan medvirke til forebyggelse af indlæggelser og tvang.

I børne- og ungdomspsykiatrien er Regionale Fremskudte Funktioner blevet integreret i hver enkelt kommune med regional deltagelse i lokale sparringsteams, der skal forebygge, at psykisk sårbare børn og unge står uden indsatser. Midler fra budgetforlig 2019 har styrket mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien med en udvidelse til dækning af alle ugens syv dage fra kl. 15-22 samt en udvidelse af det udgående tilbud til familier som har brug for støtte og rådgivning. Mobilteams kører fortsat ud til botilbud for i samarbejde med personalet at forebygge genindlæggelser og tvang.

Arbejdsmarkedsområdet

I samarbejdet mellem kommuner og region er der i Sundhedsaftalen 2019-2023 vigtige fælles målsætninger for arbejdsmarkedsområdet. I budget 2018 prioriterede Regionsrådet 2 mio. kr. til styrkelse af samarbejdet mellem kommunerne og psykiatrisygehuset. Psykiatrisygehuset har i 2019 styrket indsatsen på området ved at igangsætte en række nye projekter. Formålet er at styrke mennesker med psykiske problemstillinger til en øget tilknytning og fastholdelse på arbejdsmarkedet. I samarbejdet mellem kommunerne og psykiatrisygehuset vil der være særligt fokus på de erfaringer, der allerede er opnået mellem Vejle Kommune og Psykiatrisk Afdeling Vejle i arbejdet med IPS-metoden (Individuelt Planlagt job med Støtte). Der er god evidens for, at IPS-metoden virker, og der er drøftelser med en række andre kommuner om igangsætning af samarbejdsprojekter med afsæt i IPS-metoden. Psykiatrisygehuset samarbejder bl.a. med Esbjerg, Fredericia og Langeland Kommune om at få unge med psykisk sårbarhed tættere på uddannelse og arbejdsmarkedet.

1. Initiativer, regionen tager ansvaret for

Den første række af initiativer er initiativer, som alene kan besluttes og igangsættes af regionen.

1.1. Lokal blodprøvetagning og andre konkrete serviceydelser

I budgetforliget for 2017 nævnes det, at konkrete serviceydelser som fx blodprøvetagning kan foregå lokalt, hvor borgerne oplever lang transporttid, eller hvor udsatte grupper har svært ved transporten.

Regionsrådet har godkendt etablering af decentrale røntgenfunktioner i Haderslev Sundhedshus og Brørup Sundhedscenter samt som en mobil enhed i Trekantsområdet. Decentral røntgen i Brørup og Haderslev blev etableret i september 2018. Den mobile enhed er indført som en udekørende røntgenfunktion pr. 1. januar 2018 i Sygehus Lillebælt. Der er siden opstart og frem til juli 2019 gennemført 502 undersøgelser på 336 patienter. Ca. 20 % af undersøgelserne viste behandlingskrævende svar og 10 % af patienterne måtte behandles på et sygehus. Indsatsen vurderes allerede nu som en stor succes og har modtaget stor opmærksomhed lokalt, regionalt, nationalt og internationalt. Decentral røntgen forventes evalueret i 2020-2021.

Sygehus Lillebælt arbejder aktuelt med lokal blodprøvetagning i Fredericia. Der gennemføres en evaluering som både skal afdække, om den faktiske aktivitet stemmer overens med den planlagte, ligesom den skal give en vurdering af, hvordan lokal blodprøvetagning styrker udviklingen af det

nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Konkret arbejdes der nu med at "kræve" tidsbestilling af alle blodprøvetagninger, ekg-optagelser i Fredericia, da det sikrer kortes mulig ventetid (afstemning af aktivitet og ressourcer). Det sikrer også, at patienter ikke møder op til en blodprøvetagning, som ikke kan tages i Fredericia, hvor der ikke umiddelbart er et laboratorium tilknyttet.

1.2. Anvendelse af speciallægers og andre specialistkompetencer

Specialistkompetencerne hos læger, sygeplejersker og andre sundhedsfaglige efterspørges løbende fra kommuner og almen praksis. Dette foregår allerede i et stort omfang på ad hoc-basis, relateret til konkrete indlæggelser, og alle sygehuse har nu etableret speciallæge hotline til almen praksis.

Odense Universitetshospital har en åben invitation til praktiserende læger og kommuner om at søge rådgivning ved sygehusets specialister. I rådgivningen indgår der bl.a.;

- Rådgivning af hjemmesygeplejersker ved udskrivelser fra Geriatrisk Afdeling i Svendborg
- Rådgivning af Odense kommunes akutfunktion ved specialister fra Fælles Akutmodtagelse
- Geriatrisk Afdeling G Odense rådgiver sundhedsfagligt personale på rehabiliteringscenter Lysningen Odense Kommune omkring udskrevne geriatriske patienter
- Sårspecialister rådgiver kommunernes sårsygeplejersker i regi af den nationale indsats Telemedicinsk sårvurdering
- Specialist rådgivning fra Afdeling for Medicinske Mavetarmsygdomme (Afd. S) i forbindelse med parenteral ernæring i hjemmet
- Hospice Syd fyn tilbyder virtuel konsultation til terminale patienter bosat på Ærø. Der benyttes en Hospicestue på Sygehusenhed Ærø
- Neurologisk Afdeling N rådgiver kommuner ved udskrivningskonference for patienter med senhjerneskode
- Medicinsk Afdeling M i Svendborg kontrollerer hjemmebehandling med respirator som er et apparat, der laver luft med højt tryk, hvilket gør det lettere for personer med visse luftvejssygdomme at trække vejret, eller NIV-behandling (Non Invasive Ventilation), hvor luften gives til patienten med tryk via en maske
- Geriatrisk Afdeling G i Svendborg har vidensdeling om demens med Svendborg Kommune

Kommunerne trækker løbende på ekspertisen i Odense Universitetshospitals ambulatorier, og hospitalet stiller specialistkompetencer til rådighed.

Sygehus Lillebælts speciallæger indgår i vid udstrækning samarbejde med de kommunale aktører. Det sker fx ved en aftale med Fredericia Kommune om gangtræning med patienter med claudicatio intermittens ("vindueskiggersyndrom"). Tilsvarende er der sat projekter at i gang med Vejle og Kolding kommuner fx med udekørende stuegang. Sygehuset har også oprettet en hotline med rådgivning inden for alle specialer som fx lungemedicin, hæmatologi, gastromedicin, diabetes og reumatologi. Her kan praktiserende læger ringe og tale med speciallæger eller sygeplejersker.

Herudover arbejder Sygehus Lillebælt med indsats kaldet 'Somatik i psykiatrien'. Her har Medicinsk Afdeling etableret projekter vedrørende diagnosticering, visitering og behandling af psykiatriske patienter med komorbiditet samt socialsygeplejersker i forhold til særligt udsatte borgere.

Sygehus Lillebælt har også iværksat fællesinitiativet Fælles Skolebænk, hvor kommunale medarbejdere og almen praksis inviteres ind til fælles undervisningsseancer i specialistforløb.

Desuden arbejder Sygehus Lillebælt sammen med Fredericia Sundhedshus med et fælles pilotprojekt, hvor der er fokus på Multidisciplinære Team Konferencer (MDT). Konferencerne er kendetegnet ved, at flere specialer ser på borgeren/patienten samtidig, og dermed ser man på det hele menneske.

Formålet er at undersøge læringspotentialerne mellem almen praksis, kommune og sygehus i forhold til komplekse patienter. Der tages udgangspunkt i multisyge patienter, primært fra det medicinske område, hvor så almen praksis og sygehus drøfter fælles løsninger og læring på tværs af sektorer.

Sydvestjysk Sygehus har en telefonisk hotline målrettet almen praksis. Her tilbydes specialistrådgivning indenfor reumatologi, hæmatologi, endokrinologi, hjertemedicin, lungemedicin, nefrologi, gastroenterologi, onkologi, hæmodialyse, neurologi, radiologi, kirurgi og urologi. Der er også mulighed for at patienter kan få en subakut tid i stedet for indlæggelse fx ved visitation i Fælles Akut Modtagelse eller efter aftale med bagvagt med speciale fx indenfor reumatologi, lungemedicin, neurologi eller gastroenterologi.

Palliativt team ved Sydvestjysk Sygehus har i 2018 udbudt et todages kursus i palliation målrettet kommunale hjemmesygeplejersker. Der var stor søgning til kurset og positive evalueringer. I 2019 er kurset udvidet til også at omfatte sygeplejersker ansat på sygehuset og det har fået større fokus på at styrke det tværsektorielle samarbejde om den palliative borger.

I forbindelse med implementering af overenskomsten for praktiserende læger og nye forløbsprogrammer for mennesker med KOL og diabetes, har Sydvestjysk Sygehus tilrettelagt en række fyraftensmøder og brush-up kurser om KOL og diabetes målrettet praktiserende læger og praksispersonale. Herudover har sygehusets speciallæger, sygeplejersker, terapeuter og diætister tilrettelagt praktikforløb, kompetenceudvikling og temaeftermiddage i samarbejde med kommunerne om KOL, diabetes og hjertesygdom. Det er sket ved overdragelse af opgaver med specialiseret patientuddannelse og rehabilitering. Formålet er at ruste de kommunale samarbejdspartnere til nye opgaver og nye patientgrupper, og styrke relationer og samarbejde på tværs af sygehus og kommunerne. Desuden faciliterer sygehuset en lang række netværk til videns- og erfaringsudveksling mellem sygehus og kommunerne fx indenfor ernæring, lungemedicin, neurorehabilitering og sårsygepleje.

Psykiatrisygehuset tilbyder kommuner og almen praksis adgang til speciallægerådgivning samt medicinrådgivning og – gennemgang fx undervises sundhedspersonale på bosteder og plejecentre.

1.3. Udekørende funktioner

Regionen har gennem flere år og flere steder arbejdet med udekørende funktioner, men området kan udvikles mere. Palliative teams er et eksempel på en udekørende funktion der har eksisteret i flere år.

Odense Universitetshospital har en række udekørende funktioner som primært foregår via video, men også ved fysisk fremmøde. Det gælder fx;

- Geriatrik Afdeling G Odense følger op på patienter som udskrives til rehabiliteringscenter Lysningen Odense Kommune ved tilstedeværende geriatrik sygeplejerske
- Sårsygeplejersker behandler borgere med tryksår i hjemmet eller i kommunal sundhedsklinik via video eller ved besøg.
- Hæmatologiske patienter på Ærø konsulterer Hæmatologisk Afdeling X via virtuelt ambulatorium
- Hæmatologisk Afdeling X har gode erfaringer med at oplære hæmatologiske patienter, med de rette forudsætninger, til at behandle sig selv hjemme. Ud over, at initiativet øger patienternes livskvalitet og sparer sengepladser, bliver afdelingen herved også uafhængig af, hvor megen kapacitet den enkelte kommune har til hjemmebehandling
- Onkologisk Afdeling R foretager hjemmebesøg i forbindelse med visitationssamtaler, symptomscreening, lymfødeme behandling, pårørendesamtaler m.m.
- Hjertemedicinsk Afdeling B har telekonsultationer i forbindelse med hjertepatienters INR-målinger (INR målinger er måling af blodstørkningsværdi dvs. den blodfortyndende medicins virkning),

pacemakerkontrol, ICD kontrol (ICD er en avanceret pacemaker der overvåger hjerterytmen og kan give terapi og / eller stød til hjertet) m.m.

Odense Universitetshospital udbreder app'en 'Mit Sygehus' hvor igennem patienterne kan tilbydes virtuel konsultation og patienterne kan indrapportere egne data. Herudover har hospitalet bevilget midler til følgende udekørende og rådgivende funktioner, som evalueres i efteråret;

- Videokonsultation med ældre kronisk terminale hjertesvigtpatienter
- Telemedicinsk sygeplejerske har videokonsultation med udskrevne patienter med alkoholbettinget levercirrose
- Tilbud om virtuelle konsultationer for KOL patienter
- Samarbejdet med udgående funktion fra Geriatrik afdeling til Lysningen (Odense) konverteres til 'Mit Sygehus' med video

Sygehus Sønderjylland moderniserer Sønderborg Sygehus med ambulatorietorvet som et vigtigt element. Her flyttes ambulatorier som derved placeres samlet omkring sygehusets indgangsparti med let adgang for patienterne. Profilen for Sønderborg Sygehus styrker udvikling af de nære sundheds-tilbud i samarbejde med Sønderborg Kommune fx i indsatsen for mennesker med kronisk sygdom.

Sygehus Sønderjylland samarbejder med kommunerne om en kortlægning og videreudvikling af etablerede og kommende udgående funktioner med henblik på at understøtte samarbejdet og samspillet mellem sygehuset og kommunernes tilbud. Herudover er udekørende funktioner;

- **Hjemmebesøg hos mennesker med stomi.** Tilbuddet understøtter løsning af forskellige udfordringer i relation til stomiplejen for patienter der er alment svækkede og ikke er i stand til at møde op i Stomiambulatoriet. Tilbuddet gives oftest i samarbejde med hjemmesygeplejen
- **Udekørende Palliativ team.** Målet er at lindre patienternes og de pårørendes lidelser, uanset om lidelserne er af fysisk, psykisk, social eller eksistentiel/åndelig art. Indsatsen skal ske i overensstemmelse med patienternes ønsker. Dette forudsætter tværfaglig, helhedsorienteret og specialiseret indsats, herunder evt. samarbejde med hjemmesygepleje.
- **Tidligt hjemmeophold (THO).** THO er et tilbud til forældre med for tidligt fødte børn. Tilbuddet sikrer at familier kan være i eget hjem, selvom deres for tidligt fødte barn endnu ikke er klar til at blive udskrevet fra sygehuset. Det sondesupplerede barns trivsel vurderes og planen for fortsat udtræning af sondemad justeres. Moderen vejledes i sondegivning, amning, udmalkning og hun rådgives i pleje og stimulering af det præmature barn. Ved behov drøftes og ses barnet af børnelægen. Det er erfarne neonatal-sygeplejersker, som udfører opgaverne omkring klargøring af patienterne. Det er af stor betydning for patienterne, at det er personale med erfaring fra specialet, som kommer i hjemmet og vejleder dem. Der samarbejdes med den kommunale sundhedspleje i det omfang, der er behov for dette.
- **Tilbud til patienter i Hjemmehæmodialyse.** Tilbuddet er til patienter i hæmodialyse som kan være hjemme. Sygehusets personale vejleder patienten i eget hjem, når hæmodialyse startes op. Personalet sørger for relevant opfølgning, tjekker varelager og holdbarhed og sikrer tilfredsstillende hygiejne, repetition af teori/praksis, vejledning ved stikkeproblematikker mm.

På Sydvestjysk Sygehus laver udekørende tuberkulosesygeplejersker fra lungemedicinsk ambulatorie en forebyggende tuberkuloseindsats i områder med dokumenteret høj forekomst af tuberkulose. Tuberkulosesygeplejerskerne har et tæt samarbejde med Esbjerg Kommune og screener for tuberkulose en gang årligt, udfører miljøundersøgelser og udfører behandling i kommunen.

Intensivafdelingen på Sydvestjysk Sygehus og Varde Kommune har udviklet et samarbejde om terminale intensivpatienter der ønsker at dø hjemme. Samarbejdet er nu udbredt, så sygeplejen i både Varde, Billund og Vejen kommuner tager intensivpatienter hjem. Det indebærer fx at intensivsygeplejersker følger patienten hjem og sikrer en tryk overlevering til sygeplejen i kommunen.

På Sydvestjysk Sygehus har man endvidere, efter forbillede fra OUH, etableret et tilbud til familier med et for tidligt født barn i sondeernæring. I stedet for fortsat indlæggelse, tilbydes familien at komme hjem og få konsultationer i eget hjem ved en specialsygeplejerske fra afdelingen. Som supplement tilbydes nu også mulighed for videokonferencer mellem familierne og personalet på afdelingen.

I Børne- og ungdomspsykiatrien kører mobilteams ud til familier med behov for støtte og rådgivning fx i spisesituationer og til at dæmme op for selvskade eller udgå indlæggelse/genindlæggelse. Mobilteams kører også ud til kommunale botilbud for at forebygge, at den unges tilstand resulterer i en indlæggelse eller en tvangsindlæggelse. Med midler fra budgetforlig 2019 er mobilteams i børne- og ungdomspsykiatrien styrket med en udvidelse til dækning af alle ugens syv dage fra kl. 15-22 samt en udvidelse af det udgående tilbud til familier med brug for støtte og rådgivning.

Psykiatrisygehuset har i 2019 styrket den akutte indsats bl.a. via udbredelse af mobile skadestuer og akutte udrykningstjenester. Efter forbillede fra satspuljeprosjektet om mobil skadestue i Vejle, blev der yderligere etableret mobile skadestuer i Aabenraa, Esbjerg og Odense. De mobile skadestuer tilbyder kontakt – telefonisk, via video eller ved besøg – indenfor 24 timer, uanset om det er i den akutte fase, eller som opfølgning efter indlæggelse. De mobile skadestuer er i fuld drift pr. 1. september i alle fire afdelinger. De indledende erfaringer er meget positive og både samarbejdspartnere, patienter og medarbejdere kommer med positive tilbagemelding. Det vurderes at indlæggelser er undgået ved at patienterne i stedet er blevet tilbudt besøg af den mobile skadestue.

Som supplement til de mobile skadestuer er der pr. 1. september 2019 etableret en regionsdækkende udrykningstjeneste. Det udgående akuttilbud er døgnåbent og kan bistå fx praktiserende læger og lægevagten og politiet med psykiatrifaglige kompetencer og medvirke ved tvangsindlæggelser.

Det fælles udrykningsteam (FUT) er et satspuljeprosjekt Rigspolitiet har fået midler til i perioden 2019-2023. Der er tale om et nationalt pilotprojekt, hvor to politibetjente og en psykiatrisk sygeplejerske rykker ud som et fælles udrykningsteam i civil politibil og håndterer i fællesskab hændelser, hvor personer med psykiske lidelser er involveret. Psykiatrisk afdeling Odense deltager sammen med Fyns Politi-kreds i det nationale projekt. Projektet på Fyn startede op den 5. august 2019. Den fælles patruljevogn kører på hverdage mellem kl. 12-20. Resten af døgnnet og i weekenderne dækkes Fyn af den akutte psykiatriske udrykningstjeneste på lige vilkår med resten af regionen.

Telepsykiatrisk Center arbejder fortsat med projekter, der udvikler og kvalitetssikrer app's, videokonsultationer og internetbaseret understøttelse af behandlingsforløb til patienter i psykiatrien.

1.4. Særlig indsats for patienter med flere sygdomme

Der er behov for at styrke sammenhængen internt mellem de forskellige regionale tilbud for patienter med mere end én sygdom. Det kan ske i forsøg eller ved mere driftsunderstøttede og brede indsatser.

Odense Universitetshospital har en række initiativer rettet mod patienter med multisygdomme. Det gælder fx et forsøg med Socialsygeplejersker fra medio 2019 til medio 2021. Ordningen skal sikre en værdig og gennemført sundhedsfaglig behandling af socialt udsatte patienter. Formålet er at afprøve, om ordningen kan medvirke til at imødekomme patienternes behov i forhold til komplekse problem-

stillinger af såvel somatisk, psykiatrisk og social karakter, ligesom man gerne vil indhente erfaringer med at styrke den forebyggende indsats. Herudover har Ambulantcenter Svendborg et fælles ambulatorium for alle afdelinger. Det indgår i profilen for Svendborg Sygehus. Formålet er at koordinere forløb på tværs af specialer og dermed samle patienters fremmøder på samme dag. Patienterne har dialog med flere specialister samme dag og evt. samtidig ("Samme dag under samme tag").

Sydvestjysk Sygehus har fokus på at udvikle relevante sammedagsforløb og fællesambulatorier. Dette for at sikre, at patienterne oplever sammenhæng i deres forløb. Det sker fx ved;

- Fællesambulatorium med nefrologi og endokrinologi: Patienter med både diabetes og nyresygdom følges i et fælles ambulatorium
- Bariatrisk klinik: Samarbejde mellem endokrinologi og kirurgi om patienter, der enten er i et præoperativt eller postoperativt bariatrisk forløb om at alle besøg samles på samme dag
- Strumaambulatorium: Samarbejde mellem endokrinologi og nuklearmedicin om sammedags thyreoideascintigrafi og efterfølgende vurdering i endokrinologisk ambulatorium
- Osteoporosebehandling: Sammedagsudredning og – behandling
- Nyhenviste patienter med svangerskabsdiabetes: Patienterne ses samme dag af obstetriske og endokrinologiske sygeplejerske, obstetriker, endokrinolog og diætist
- Diabetiske fodsår: Samarbejde mellem endokrinologi og sårambulatoriet om sammedagsforløb
- Reumatologi: Sammedagsudredning og – behandling af patienter med mistanke om forskellige typer gigtsygdomme
- Kronisk inflammatorisk tarmsygdom: Diagnostik og iværksættelse af behandling samme dag

Psykiatrisygehuset har ansat forløbskoordinatorer til borgere med psykisk lidelse og samtidigt misbrug. Det er sket i forbindelse med implementering af samarbejdsaftalen for denne gruppe af borgere. Forløbskoordinatorerne har til opgave at koordinere den enkelte patients forløb med de relevante aktører i andre sektorer. Der er særligt fokus på samarbejdet med kommuner om patienter med komplekse problemstillinger. Målet er at styrke samarbejdet med de kommunale sociale akuttilbud og skabe sammenhæng og bedre forløb. Derudover bliver der i projektet 'Sammen om Psykiatri' arbejdet med at skabe bedre sammenhæng i indsatserne for borgerne. Psykiatrisygehuset holder mininetværksmøder, samarbejds-møder og rundbordssamtaler (og via videokonference) med de relevante aktører for at sikre forløbskoordination.

Regionen og kommunerne på Fyn og øerne har indgået et tættere samarbejde for nogle af de svageste i samfundet, hvor der er psykiatrisk lidelse tilstede. Psykiatrisk samordningsforum Fyn (PSOF-F) har i samarbejdet med det somatiske samordningsforum (OUH-SOF) iværksat et KRAM-projekt for patienter i psykiatrien (KRAM er initiativer i forhold til kost, rygning, alkohol og motionsvaner). Med projektet ønsker man at bidrage til at skabe lighed i sundhed og udligne forskellen i middellevetid for personer med psykiske lidelser sammenlignet med almenbefolkningen. Indsatsen understøtter det tværsektorielle samarbejde og bidrager til et mere sammenhængende forebyggelses- og behandlingsforløb. Formålet er at opnå en systematisk KRAM-screening og opfølgning i sektorerne. Dette med henblik på, at patienter med psykiske lidelser tager imod forebyggende og behandlende tilbud relateret til deres livsstil (KRAM-faktorer). Der er ansat en projektleder til indsatsen som har til opgave at sikre anvendelse af allerede indsamlet viden og udmøntning i konkrete handlingsforslag og implementeringsplaner. Projektlederen er ansat for en to årig periode med fysisk og organisatorisk placering på Odense Universitetshospital. Der er afsat ca. 1,2 mio. kr. til projektet.

Afslutningsvis kan nævnes, at Psykiatrisygehuset også arbejder med indsatsen 'Sikker somatik' for psykiatriske patienter i et samarbejde med Fredericia Kommune og Sygehus Lillebælt. Den tværsektorielle indsats har til mål at reducere overdødelig blandt borgere med en psykiatrisk sygdom.

1.5. Samarbejde med frivillige organisationer

På baggrund af regionsrådets beslutning om at forny den foreliggende Frivillighedsstrategi for Region Syddanmark. Den nye version af 'Region Syddanmarks politik for frivillighed og medborgerskab' blev vedtaget på møde i regionsrådet den 28. oktober 2019. Politikken er blevet til på baggrund af et politisk ønske om en politik på frivilligområdet. Ønsket er at politikken baserer sig på alle de gode erfaringer regionen har gjort sig og at den rækker ud mod et endnu bredere samarbejde på frivilligområdet. I forlængelse af den politiske vedtagelse af politikken, er der fremsat et forslag om, at der ansættes frivilligkoordinatorer på regionens fem sygehuse samt på socialområdet. Dette med henblik på, at der sættes yderligere fokus på regionens samarbejde med de øvrige parter på frivilligområdet.

På Odense Universitetshospital har afdelingen for Patient og Pårørende Service udarbejdet en frivilligguide. Følgende afdelinger har indgået samarbejde med frivillige organisationer;

- Geriatrik Afdeling har samarbejde med Røde Kors om hjælp og hyggespredning i venteværelset
- Afdelingen for Klinisk Biokemi og Farmakologi samarbejder med Røde Kors om ambulatoriehygge
- Urinvejskirurgisk Ambulatorie L har samarbejde med Røde Kors om hygge i venteværelset
- Ortopædkirurgisk Afdeling O2 har samarbejde med Ældresagen om vågetjeneste
- Nyremedicinsk Afdeling Y (Dialysen) har samarbejde med Ældresagen om hospitals- og besøgsven

Sygehus Sønderjylland har sammenlagt Udvalg for brugerinddragelse og frivillighed med Brugerrådet for at fremme brugerinddragelse og fælles beslutningstagning på sygehuset. Formålet er, at patienter og pårørende oplever, at de bliver set, hørt og respekteret samt inddraget i beslutningen om udredning, behandling og opfølgning.

På Sydvestjysk Sygehus er frivillighed en del af den strategiske indsats. I samarbejde med Nationalt Videnscenter for Demens etableres frivillighedsindsatsen 'Tryghedspersoner' målrettet mennesker med demens. Det sker i efteråret 2019. Frivillige tryghedspersoner skal være med til at skabe trygge rammer for patienten med demens ved fx at forklare, hvad der foregår på afdelingen, hjælpe patienten rundt og give sig tid til samvær med patienten. De frivillige tryghedspersoner vil blive undervist i de særlige problemstillinger der gør sig gældende for patienter med demens indlagt på sygehus.

Psykiatrisygehuset har samarbejde med frivillige organisationer, hvilket ses her;

Frivillige organisationer i Regional Fremskudt Funktion i børne- og ungdomspsykiatrien

I satspuljeprojektet "Afprøvning af en fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien" arbejdes med udvikling og afprøvning af samarbejde med frivillige organisationer. Det gøres ud fra eksisterende erfaringer med at styrke fremskudt forebyggelse, information, brobygning og oplysning. For at styrke opmærksomheden omkring mulighederne for at indgå samarbejder med de frivillige organisationer afholdes tre workshops for medarbejderne i fremskudt funktion. Formålet er at fokusere på muligheder for at frivillige kan indgå i mere direkte indsatser for at afhjælpe børn og unges mistrivsel. Der er afsat 250.000 kr. om året til udvikling og afprøvning af samarbejdsmodeller i projektet.

Røde Kors

Psykiatrisygehuset er i dialog med Røde Kors om et kommende samarbejde. Det sker som led i planlægning af åbning af et nyt omsorgscenter med fem pladser i regionen, hvor hjemløse efter udskrivelse fra sygehus kan blive tilbudt et 14 dages ophold. Afsættet er, at der i gruppen af hjemløse

borgere ofte er borgere med psykisk sygdom og samtidigt misbrug. For at styrke forløbskoordination og afdække og vurdere behovet for særlige indsatser overfor hjemløse med psykisk sygdom og misbrug afsættes en ramme på 2 mio. kr. Midler til psykiatrisygehusets andel af indsatsen kommer fra politisk aftale om 22,5 mio. kr. ekstra midler til psykiatrien i 2019. Aktuelt drøftes et samarbejde der fokuserer på overgange fra psykiatrisk akutmodtagelse til omsorgscentret fx via:

- Fokus på at fastholde borgerene i psykiatrisk behandling efter indlæggelse
- Involvering af psykiatriens udrykningstjeneste og den fremskudte visitation
- Mulighed for, at omsorgscentrets sygeplejerske kan få supervision i behandlingspsykiatrien
- Mulighed for, at omsorgscentrets sygeplejerske kan hente ad hoc rådgivning hos sygeplejersker i behandlingspsykiatrien
- Mulighed for samarbejde om screening af borgere på omsorgscentret for psykiske sygdomme

Herudover er Psykiatrisygehuset, Fredericia Kommune og Kirkens Korshær i dialog om muligheden for et intensiveret samarbejde omkring den samme målgruppe.

EN-AF-OS Ambassadører

PsykiInfo samarbejder med 85 frivillige EN-AF-OS Ambassadører. Ambassadørerne er patient- eller pårørende repræsentanter som deltager i forskellige typer arrangementer og mødefora. Herudover mødes Psykiatrisygehuset fire gange årligt med repræsentanter fra patientforeninger og politikere i Psykiatrisk Dialogforum for at drøfte udviklingstiltag.

Headspace

Psykiatrisygehuset samarbejder fortsat med frivilligorganisationen 'Headspace' som er et anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12-25 år.

Red barnet

I et samarbejde mellem Afdeling for Traume- og Torturoverlevende og Red Barnet bliver der arrangeret oplevelsesarrangementer for traumatiserede flygtningefamilier. Familierne får tilbudt arrangementerne i en naturklub, som Red Barnets frivillige og behandlere fra psykiatrien afholder.

2. Initiativer, der kræver samarbejde med praksis og/eller kommuner

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen udvikles i fællesskab med de aktører der er i det primære sundhedsvæsen. Nedenfor beskrives eksempler på initiativer.

2.1. Udvikling af modeller for samdrift af regionale og kommunale tilbud

Der arbejdes flere steder med at udvikle nye modeller for samdrift mellem aktører i sundhedsvæsenet.

Odense Universitetshospital har etableret fremskudt kommunal visitation i et samarbejde mellem Geriatrik Afdeling i Svendborg og Fåborg-Midtfyn Kommune med fokus på det tværsektorielle samarbejde omkring den ældre medicinske patient styrkes. Kommunen har udbredt sin funktion til også at dække de andre kliniske afdelinger på Svendborg.

Herudover har Odense Kommune placeret sin akutfunktion i Fælles Akutmodtagelse på Odense Universitetshospital i Odense og der er indgået en samarbejdsaftale omkring det mellem Odense Kommune, Fælles akutmodtagelse og Geriatrik Afdeling. Odense Kommunes Akutteam dækker også Nordfyns Kommune i forbindelse med udskrivelse af patienter fra Odense Universitetshospital.

Desuden kan det nævnes, at der er udarbejdet et rammepapir for virtuel udskrivningskonference

mellem Odense Universitetshospital og kommunerne på Fyn og øer. Hospitalet har nedsat en programstyregruppe og udpeget nøglepersoner for Telemedicinske løsninger som skal sikre, at virtuelle udskrivningskonferencer, videokonsultationer med brug af Mit Sygehus, samt videotolkning, implementeres fuldt ud på. Flere virtuelle forløb er et af hospitalets strategiske pejlemærker.

Odense Universitetshospital og kommunerne har fokus på "den gode udskrivelse", herunder bedre kommunikation ved indlæggelse og udskrivelse samt forebyggelse af annullering af udskrivelser. Der er nedsat en programledelse som skal sikre fuld implementering af Sam:Bo aftalen internt. Herudover drøfter høreklubben på hospitalet og Svendborg Kommunes høreklub, hvordan kommunen bedst følger op med vejledning af patienter som er vurderet til at have brug for høreapparat.

Sygehus Sønderjylland har fokus på ældre der indlægges akut. Det sker i det tværgående forskningsprojekt 'På FORKANT i Syd'. Her ønsker man at gøre ældre og deres nærmeste til centrale aktører og medudviklere af det nære sundhedsvæsen. I et tæt samarbejde mellem kommuner, sygehus og praktiserende læger er der fokus på, at give ældre borgere en værdig, effektiv og god forebyggende indsats og behandling. Projektet udføres i samarbejde mellem Sygehus Sønderjylland, Psykiatrien i Region Syddanmark, Syddansk Universitet, UC Syd, Aabenraa Kommune, Haderslev Kommune, Svendborg Kommune, Tønder Kommune samt de almen praktiserende læger i disse kommuner. Projektet gennemføres samtidig med flere sideløbende ph.d. studier. Her er der fokus på ældre borgere, deres pårørende, sundhedsprofessionelle, ligesom der er et organisatorisk fokus.

Sygehus Lillebælt har arbejdet med at forbedre indsatsen i forhold til sårbare børn og deres familier. Det sker med udgangspunkt i den syddanske forbedringsmodel og i samarbejde med Fredericia, Kolding, Vejle og Middelfart kommuner samt almen praksis. Sammen med Vejle Kommune er der afholdt fælles workshop og udarbejdet en række indsatser som er mundet ud i en startpakke. Pakken indeholder et webbaseret overblik over tilbud for gravide og for sundhedsprofessionelle, quickguides til alle aktører i sektorerne med henblik på fælles opfølgning og koordinering, serviceeftersyn af den elektroniske kommunikation, rygestoptilbud til patienter og pårørende, styrket relationel koordinering og øget kommunikation mellem sektorerne. Der er plan for at få de øvrige kommuner med i indsatsen.

Herudover samarbejder Sygehus Lillebælt med Fredericia og Vejle kommuner om Projekt 'Fælles Populationsansvar'. Projektet løber fra den 1.januar 2018 – 31.december 2019. Det er eksplorativt og den tværsektorielle styregruppe har med udgangspunkt i sundhedsprofilen valgt at sætte fokus på at forbedre unges mentale og seksuelle sundhed i afgrænsede boligområder i begge kommuner. Konkret åbner der i regi af projektet en ungemodtagelse i Fredericia Kommune ved navn UngMod Fredericia. Ungemodtagelsen har til formål at øge de unges seksuelle sundhed. UngMod Fredericia har åbent fem timer tirsdage og onsdage og er bemandet af en regional sygeplejerske/sexolog, regional gynækolog og en kommunal sundhedsplejerske. UngMod Fredericia evalueres i slutningen af 2019. Tilsvarende arbejdes der mod med Vejle Kommune, hvor der starter en tilsvarende klinik op i Vejle Kommune den 1. november 2019, tilpasset de lokale forhold i Vejle Kommune.

Sydvestjysk Sygehus har i samarbejde med Esbjerg Kommune oprettet et fælles akutteam, hvor også Fanø Kommune har koblet sig på. Teamet er bemandet af sygeplejersker, der bygger bro mellem sygehus og hjem. Det betyder at borgere i de to kommuner oplever et mere sammenhængende forløb og de kan få akut sygepleje i eget hjem. Indsatsen er evalueret af VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd), og i den nyligt offentliggjorte evalueringsrapport fremhæves det, at teamet har styrket det tværsektorielle samarbejde samt øget tilfredshed og tryghed i borgerforløbene.

I samordningsfora for Sydvestjysk Sygehus arbejdes der fokuseret på videreudvikling af samarbejdet om akutfunktionerne. I kølvandet på forårets årlige arbejdsdag i gruppen, er der iværksat en møderække mellem lederne af de kommunale akutfunktioner og ledelsen i Fælles akut Modtagelse (FAM). Et styrket samarbejde om borgere med demens er også et fokusområde på tværs af somatisk og

psykiatrisk samordningsfora. I august har der været en fælles temadrøftelse med almen praksis, kommunerne og sygehusene med udgangspunkt i ønsker og behov for fremadrettet samarbejde om borgere med demens. Her blev det besluttet at iværksætte et udviklingsspor til tidlig opsporing af demens i FAM, sammen med frivillighedsindsatsen om 'Tryghedspersoner', se afsnit 1.5.

Herudover har Sydvestjysk Sygehus i samarbejde med det nationale videnscenter for brugerinddragelse i sundhedsvæsenet (VIBIS) igangsat et udviklingsprojekt om "Patientinvolverende korrekt og tidstro dokumentation". Her er der fokus på brugerinddragelse, kvalitet, patientsikkerhed og den gode overlevering af relevante oplysninger til samarbejdspartnere i primær sektor.

Psykiatrien i Region Syddanmark og Fredericia Kommune har med udgangspunkt i visionspapiret "Visioner for samarbejdet på psykiatriområdet" arbejdet stadig tættere sammen det seneste års tid. Det har resulteret i en partnerskabsaftale som er indgået 8. oktober 2019. Omdrejningspunktet er en fælles vision om, at flere syddanskere med psykisk sygdom opspores tidligt, udredes, behandles og oplever at få det bedre. Både når det gælder fysiske og psykiske lidelser. Begge parter vil arbejde for at forebygge mistrivsel og psykisk sygdom specielt hos børn og unge, så færre behøver at stifte bekendtskab med psykiatrien. Partnerskabsaftalen er udarbejdet med inddragelse af borgere og fagpersonale. I løbet af efteråret 2019 påbegyndes en proces til udvikling af samarbejdet om for at skabe rammer for bedre livskvalitet for målgruppen.

Psykiatrisygehuset har i 2019 styrket samarbejdet mellem psykiatri og arbejdsmarked med henblik på at opretholde patienternes tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er i denne forbindelse igangsat fire projekter. Et af projekterne er et samarbejdsprojekt mellem Afdeling for Traume- og Torturoverlevende og seks kommuner. Formålet er at øge veteraners tilknytning til arbejdsmarkedet efter endt behandlingsforløb fx ved ordinær beskæftigelse, fleksjob, revalidering eller virksomhedspraktik. Projektet udvikler og forbedrer samarbejdet for at sikre gode, sammenhængende forløb, der tager udgangspunkt i veteranens diagnose, behandlingsbehov og forudsætninger for tilknytning til arbejdsmarkedet.

I foråret 2019 startede et projekt mellem Psykiatriske Afdeling Vejle og Jobcenter Vejle. Projektet består af udvikling og afprøvning af et integreret samarbejde efter IPS-metoden (Individual Placement and Support), som en del af psykiatriens pakkeforløb for borgere med angst og depression. Desuden skal projektet styrke vidensdeling på tværs for nøglemedarbejdere i psykiatrien og jobcentret. Der er ansat en delt projektleder. Der bliver også arbejdet ud fra IPS-metoden i et samarbejde mellem Esbjerg Kommune og Psykiatrisk Afdeling Esbjerg. I løbet af efteråret arbejder psykiatrisygehuset på at få udbredt IPS-metoden til andre kommuner. Der er blandt andet dialog med Middelfart Kommune om at igangsætte et samarbejdsprojekt med afsæt i IPS-metoden.

De to andre projekter mellem Nordfyns Kommune og Psykiatrisk Afdeling Odense og Svendborg Kommune og Psykiatrisk Afdeling Svendborg begynder i efteråret 2019. Begge projekter består af en indsats, hvor en medarbejder fra psykiatrien har en fremskudt rolle i den kommunale beskæftigelsesindsats. Det kan være sparring til jobcentermedarbejderne i forhold til, hvilke forventninger og rammer en borger med en psykiatrisk lidelse kan have til et virksomhedsrettet forløb, og direkte rådgivning til virksomheder, så de kan tilpasse arbejdsforholdene til borgerens behov og situation.

For at styrke unges mulighed for at gennemføre en uddannelse har Psykiatrisygehuset og Langeland Kommune fra sommeren 2019 og 2 år frem etableret et nyt tilbud. Tilbuddet er målrettet unge med sociale udfordringer, der i dag ikke kan varetage et arbejde eller en uddannelse. En medarbejder fra Psykiatrisk Afdeling Svendborg indgår i tilbuddet til de unge og står til rådighed for vejledning og samtaler både med unge og med medarbejdere fra Langeland Kommune. Ca. halvdelen af målgruppen har psykiske problemstillinger, så denne del af indsatsen er afgørende for at gøre flere af de unge i stand til at tage vare på eget liv, herunder at øge tilknytningen til uddannelse og/eller beskæftigelse.

2.2. Videreudvikling af sundhedshuse

Regionsrådets rammepapir om udvikling af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har givet sundhedshuse en ny strategisk betydning, hvor sundhedshuse ses som en fysisk ramme for arbejdet med at udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Sundhedscenter Haderslev

I ideoplægget til Sundhedscenter Haderslev fra 2014 beskrives et sundhedscenter med fokus på mental sundhed. I forhold til mental sundhed huser sundhedscentret som nævnt både lokalpsykiatri, socialpsykiatri og rusmiddelcenter. Haderslev Kommune og Region Syddanmark har i fællesskab finansieret en projektkoordinator i tre år, som har ansvaret for at koordinere et udvidet samarbejdet omkring sårbare patienter med KOL og type 2-diabetes samt genoptræning af psykiatriske patienter mellem Haderslev Kommune, Region Syddanmark og praksis. Projektkoordinatoren blev ansat 1. september 2018. Der er nedsat en politisk og en administrativ styregruppe. Ligeledes er der nedsat en bestyrelse for den fælles ejerforening. Aktuelle samarbejdsprojekter er følgende;

- I slutningen af maj 2019 informerede Sundheds- og Ældreministeriet om, at Region Syddanmark og Haderslev Kommune fik bevilliget midler til en etape to i Sundhedscenter Haderslev. Bevillingen lyder på 7,28 mio. kr. af de ansøgte 28,16 mio. kr. Der er afsendt en revideret ansøgning til Sundheds- og Ældreministeriet den 30. august 2019 forudsat endelig politisk godkendelse af anvendelsen af det bevilligede beløb i henholdsvis region og kommune. Den politiske behandling forventes afsluttet ultimo oktober 2019
- Fokus på tidlig opsporing af KOL og type 2-diabetes via frontpersonalet ved lokal- og socialpsykiatri, rusmiddelcentret og sygedagpengeteam
- Aktiv opsøgning ved udeblivelser diabetes og KOL
- Iværksætte brug af videokommunikation til psykisk sårbare borgere, som er tilknyttet diabetesambulatoriet i Sønderborg og er i kontakt med lokal- og/eller socialpsykiatri i Haderslev Kommune” Sammen om diabetes i somatik og psykiatri” via datadreven kvalitetsudvikling

Fredericia Sundhedshus

Der er kommunal projektleder for Sundhedshuset og pr. 1. marts 2019 en fælles tværgående udviklingskonsulent. Der er desuden etableret en politisk og en administrativ styregruppe. Der er udarbejdet en profil for Fredericia Sundhedshus. Huset kan indeholde såvel kommunale, regionale, frivillige som private tilbud. Desuden er der udarbejdet et handlings- og initiativkatalog der fortsat udvikles i takt med samarbejdet. Regionale/kommunale samarbejdsprojekter jf. afsnit 1.2.:

- Etablering af MDT-konferencer med Sygehus Lillebælt
- Etablering af Ungemodtagelsen ”UngMod”
- Etablering af gangtræningsprojektet ’Claudicatio’ i samarbejde med kommunens genoptræningscenter
- Regional lokalpsykiatri flytter ind i sundhedscenteret i 2020/21.

Brørup Sundhedscenter/Vejen Kommune

Sundhedscenteret har særligt fokus på tidlig opsporing og de forebyggende potentialer hos borgerne. Endvidere er der et mål om at understøtte lægedækningen. I september 2018 blev to nye regionale funktioner indviet på Brørup Sundhedscenter. Det drejer sig om røntgentilbud og en hørelinik.

I 2019 sættes særligt fokus på udvikling af psykiatriområdet og Udbygning af samspillet mellem eksisterende funktioner i sundhedscenteret. Der er nedsat en politisk og en administrativ styregruppe, og der er en fælles bestyrelse i forhold til ejerforeningen.

Bilateralt samarbejde med Middelfart Kommune

Her arbejdes der i fælleskab videre på en ny ansøgning til en potentiel kommende national ansøgningsrunde i forhold til etablering af et lokalt sundhedshus i Middelfart. Visionen for et kommende sundhedshus bygger fortsat på frivillige, foreningsliv og fællesskabet koordineret med et sammenhængende sundhedsvæsen, via fysiske, virtuelle og telemedicinske løsninger. Ønsket er en placering tæt på sygehuset. Desuden sættes en proces i gang for, med udgangspunkt i den regionale sundhedsaftale, at udarbejde konkrete initiativer mellem kommuner og sygehus.

Bilateralt samarbejde med Sønderborg Kommune

I samarbejdet har den politiske styregruppe og administrative styregruppe igangsat tre initiativer, ligesom der pr. 1. april 2019 er ansat en fælles koordinator. Der er nedsat tre arbejdsgrupper til de tre initiativer inden for områderne:

- Initiativer for sårbare børn, unge og voksne med psykiatriske eller psykiske problemstillinger
- Initiativer for borgere med kroniske sygdomme (KOL)
- Initiativer for den ældre medicinske patient

Organisering af samarbejdet sker i politisk og administrativ styregruppe, ligesom der er nedsat tre arbejdsgrupper som udvikler og igangsætter de tre initiativer.

Bilateralt samarbejde med Tønder Kommune

På Tønder Sygehus er der i januar 2018 i samarbejde mellem region og kommune etableret samdrift Tønder. Der er en sygeplejeklinik, en skadeklinik samt kommunal akutfunktion og Medicinsk Dag-hospital. Politisk og administrativ styregruppe er nedsat, ligesom der er ansat en fælles koordinator.

Bilateralt samarbejde med Ærø Kommune

Samarbejdet med Ærø Kommune er organiseret i en politisk og administrativ styregruppe, der mødes henholdsvis to og fire gange årligt. Derudover er der nedsat arbejdsgrupper til de fælles initiativer, som er beskrevet i et initiativkatalog. Her kan bl.a. nævnes:

- Telemedicinsk Hospiceplads, hvor der lige nu arbejdes på evaluering heraf samt igangsættelse af en fase 2. Begge dele planlagt til politisk godkendelse februar 2020
- Tværsektorielt samarbejde om børn/unge med overvægt, hvor der nu er igangsat et samarbejde mellem Ærø Kommune og OUH, H.C. Andersens Børne- og ungehospital
- Samdrift i sygeplejen, hvor der i foråret 2019 blev afholdt en temadag om "fælles sygepleje" på tværs af den kommunale hjemmesygepleje og sygehusets ansatte. Ny afdelingssygeplejerske inddrages i løbet af efteråret 2019
- Telekonsultationer, hvor de første telekonsultationer er gennemført og arbejdsgruppen arbejder videre med lokale, kompetenceudvikling og evaluering. Der arbejdes henimod at tilbyde alle borgere på Ærø muligheden for en telekonsultation, hvis deres behandlingsforløb tillader det. Almen praksis er ligeledes inddraget heri, og noterer i henvisningen om der kan foretages en telekonsultation. Et evalueringsprojekt starter primo 2020

Der har været ansættelsessamtaler til en fælles koordinator, og vedkommende forventes at starte 1. december 2019.

2.3. Fælles data

Der er brug for yderligere udveksling af data på tværs af sektorerne, som kan være med til at drive fælles udviklingsarbejde om særlige patientgrupper.

Psykiatrisygehuset arbejder i projektet 'Sammen om psykiatri' på, at der som et led i at styrke samarbejdet om de allermest behandlingskrævende borgere, udveksles informationer om borgerne. Alle borgere, der deltager i projektet, har givet samtykke til denne udveksling. Udveksling af informationer gør det muligt at kortlægge, hvilke funktioner fra henholdsvis kommune og psykiatri der har en relation til borgeren, hvad indsatsen består i og ikke mindst, hvilke erfaringer der samlet set er i forhold til behandling og støttetilbud til den pågældende borger. Denne informationsudveksling gør det muligt at anlægge en fælles tilgang til borgerne på tværs af sektorer og få lavet konkrete aftaler på patient-niveau, som udskrivningsaftalen eller den koordinerede indsatsplan skal indeholde.

I Psykiatrisk Samordningsfora Lillebælt er der særligt fokus på at følge akutte genindlæggelser med det formål at nedbringe antallet igennem samarbejde mellem kommuner og psykiatriske afdelinger. For at kvalificere drøftelserne i Psykiatrisk Samordningsfora Lillebælt igangsættes udviklingen af et mere automatiseret træk af data vedrørende de akutte genindlæggelser, således at de psykiatriske afdelinger og kommunerne kan sætte hurtigere ind i forhold til udviklingen.

2.4. Understøtte tættere kliniksamarbejde med almen praksis

Tættere samarbejde, jobbesøg eller efteruddannelsesforløb kan være midler til at understøtte et tættere kliniksamarbejde mellem almen praksis og sygehusene.

2.5. Almen praksis tæt på daglige ledelse og prioritering i det lokale sundhedsvæsen

Tættere planlægning og formentlig et stærkere flow for opgaver understøttes ved, at sygehusenes ledelser inviterer almen praksis tættere ind i ledelse og prioritering i sygehusene.

Odense Universitetshospital har på direktionsniveau inviteret en række almen praksis til dialogmøder om fælles interesser ved patientforløb, udvikling af samarbejdet mv.

Sydvestjysk Sygehus har praksiskonsulenter, som deltager aktivt i forskellige udviklingsprojekter, der vedrører samarbejdet mellem sektorerne fx patientansvarlig læge og flow- og kapacitetsstyring. I december 2018 indledte direktionen en besøgsrunde hos almen praksis i sygehusets optageområde, hvor samarbejdet mellem almen praksis og sygehuset drøftes på møder af uformel karakter.

2.6. Proaktiv investering i systematisk uddannelse og udvikling af almen praksis

Initiativer, der styrker uddannelse og udvikling i almen praksis, kan være en proaktiv investering, som også kan være med til at sikre større ensartethed i ydelser og kompetencer i almen praksis.

2.7. Populationsledelse på tværs

Med inspiration fra Holland og Skotland foreslås etableret nye former for organisering, der kan løfte samarbejdet lokalt.

Sygehus Lillebælt gennemfører projekt 'Fælles Populationsansvar' i samarbejde med almen praksis, Vejle og Fredericia kommuner fra 1. januar 2018 – 31. december 2019. Formålet er at forbedre unge 13 – 20 åriges mentale og seksuelle sundhed i udvalgte geografiske områder i de to kommuner. Her-

udover kan det nævnes, at Sygehus Lillebælt har populationsledelse til forbedring af indsatsen til sårbare børn og deres familier i samarbejde med Fredericia, Kolding, Middelfart og Vejle kommuner samt almen praksis. Se også afsnit 2.1.

I forbindelse med regionens bilaterale samarbejde med Sønderborg Kommune er der et udvidet samarbejde om voksne borgere med psykiske lidelser på bostedet Hertughaven. Et af de kommende initiativer handler om at styrke den fælles, tværsektorielle ledelse af det samlede ansvar for dem der har stort behov for både sociale indsatser og behandling i psykiatrien. Det sker ved jobrotation for medarbejdere på botilbuddet og medarbejdere i sengeafsnittet i Psykiatrisk Afdeling Aabenraa.

2.8. Faglig ledelsesinformation til praksis

Deling af data fra region til almen praksis giver øget mulighed for dialog om variationer og håndtering af samme fx forbrug af blodprøver og billeddiagnostiske undersøgelser. Data om forskellige henvisningsmønstre kan ligeledes være ledelsesinformation, som kan være med til at skærpe dialogen om anvendelsen af sundhedsydelser.

2.9. Fælles ledelsesgrupper på tværs af sygehus, praksis og kommune

Ved tættere ledelsesmæssigt og måske økonomisk samarbejde mellem sektorerne vil genindlæggelser og forebyggelige indlæggelser kunne adresseres som en fælles indsats.

På Odense Universitetshospital har direktionen årlige bilaterale møder om det nære sammenhængende sundhedsvæsen med kommuner på Fyn og øer samt med regionale og kommunale praksiskonsulenter. Herudover deltager hospitalet på møde i Kommunaldirektørforum Fyn med henblik på strategiske drøftelser om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen og direktionen inviterer kommunaldirektører til strategiske bilaterale drøftelser.

I forbindelse med Psykiatripartnerskabet mellem Psykiatrien i Region Syddanmark og Fredericia Kommune er der nedsat en styregruppe bestående af ledelsesrepræsentanter fra både regionen og kommunen. Styregruppen for psykiatripartnerskabet mødes fire gange årligt.

2.10. Fælles kompetenceudvikling

Fælles kompetenceudvikling har vist, at det ikke kun løfter det fælles kompetenceniveau, men også bidrager til kendskab til hinandens fagligheder, kompetencer, udfordringer og muligheder.

Odense Universitetshospital har initiativer med fælles kompetenceudvikling. Her kan fx nævnes;

- Undervisning af akutteams og hjemmesygeplejersker i akutsygepleje
- Undervisning af hjemmesygeplejersker i forbindelse med, at patienter skal modtage Parenteral ernæring og medicin i hjemmet
- Geriatrik afdeling, Svendborg Sygehus underviser kommunens personale i demens
- Urologisk afdeling underviser hjemmesygeplejersker i Katederanlæggelse
- Geriatrik afdeling, Odense har et G-akademi, som tilbyder undervisning af sundhedsfagligt personale i kommune og almen praksis

Odense Kommune og Odense Universitetshospital etablerer fællesundervisning af sygeplejersker som indgår i 2 årige rotationsstillinger på tre afdelinger på OUH og Odense Kommune.

På Sygehus Sønderjylland foregår der tværsektoriel kompetenceudvikling på mange fronter lige fra

store fælles temadage om specifikke patientforløb til sidemandsoplæring af enkelte kommunale sygeplejersker og/eller praktiserende læger. Et af de nyeste tiltag er webinar i forhold til den palliative patient, hvor afdelingen via video underviser kommunale kollegaer omkring palliative problemstillinger.

Sydvestjysk Sygehus har i fællesskab med Esbjerg og Varde kommuner, Syddansk Sundhedsinnovation, Syddansk Universitet og University College Syd projektet "KomTil – Sammenhængende forløb for borgere med afasi". Her har 18 tværsektorielle sundhedsprofessionelle modtaget træneruddannelse. I efteråret 2019 undervises basispersonalet i kommunikationsmetoderne.

I Psykiatrisygehuset tilbyder børne- og ungdomspsykiatrien fælles undervisning til medarbejdere på botilbud. Via temadage og undervisning på tværs af botilbud og de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger bliver der skabt et fundament for, at alle faggrupper, som er involveret i patientens forløb, har kompetencer til at sikre, at borgeren har mulighed for at følge op og opsøge den behandling som der er brug for. Alle samarbejdende botilbud vil blive inviteret til et fem dages undervisningsforløb i tæt samarbejde mellem kommunale og regionale botilbud og børne- og ungdoms psykiatriske afdelinger i regionen. Det bliver afviklet inden udgangen af 2019.

Region Syddanmark har kurser i tidlig opsporing og fokus på forløbsprogrammer. Det sker i fællesskab med de 22 kommuner, fire somatiske sygehuse, psykiatrisygehuset og socialområdet, hvor man har modtaget satspuljemidler til implementeringsprojekter i regi af de tre forløbsprogrammer for børn og unge med angst og/eller depression, ADHD og spiseforstyrrelser. Formålet er at udbrede kendskab til de tre forløbsprogrammer blandt alle relevante aktører og afholde læringsseminarer blandt udvalgte repræsentanter fra involverede aktørgrupper kommunalt, somatisk og psykiatrisk. Målet er at skærpe opmærksomheden blandt frontpersonalet på tidlige tegn på mistvivsel, styrke kommunernes kompetencer til at foretage den faglige vurdering og tidlige indsats, understøtte den relationelle koordinering mellem aktørerne samt øge opmærksomheden på eksisterende hjælpeværktøjer til såvel fagprofessionelle som patienter og pårørende.

De regionale sundhedsfaglige medarbejdere fra "Afprøvning af fremskudt regional funktion i børne- og ungdomspsykiatrien" udvikler og forestår i samarbejde med sparringsteamene kurser til kommunalt frontpersonale inden for børn og unge med angst og depression, spiseforstyrrelse, selvskadende adfærd, ADHD og adfærds- og affektforstyrrelser.

Region Syddanmark har fået fem mio. kr. fra Sundhedsstyrelsen til et fælles projekt for det regionale og kommunale socialområde samt Psykiatrisygehuset. Formålet er at udarbejde en integreret samarbejdsmodel for behandling og overgange mellem børne- og ungdomspsykiatri, voksenpsykiatri og bosted for borgere med spiseforstyrrelser, som gennemgår særligt komplicerede forløb. Målgruppen er borgere over 18 år med spiseforstyrrelser som har særligt komplicerede forløb. Målgruppen er ofte tilknyttet forskellige typer af psykiatriske og somatiske tilbud over en længere periode og oplever derfor adskillige overgange. Projektet omfatter et kompetenceløft til medarbejdere som arbejder med målgruppen, herunder både regionale og kommunale medarbejdere. Planen er at fire gange 20 medarbejdere gennemgår et forløb af fem dages varighed, hvor de undervises i mentalliseringsbaseret terapi (MBT som er en terapiform der øger individets evne til at kunne fortolke egne og andres udtalelser og adfærd som meningsfulde). Kompetenceløftet skal sikre fælles tilgang og sprog som fundament for samarbejdsmodellen. Målet er at patienterne oplever mere sammenhængende forløb af høj kvalitet.

2.11. Fokuseret forebyggende indsats

Tobak og alkohol er foreslået som fokusområder for et tættere samarbejde mellem region, kommuner og almen praksis. Kommuner og region kan derfor for alvor bidrage til at forbedre folkesundheden.

Regionsrådet godkendte på mødet den 19. marts 2018, at Region Syddanmark indtræder i partnerskabet Røgfri Fremtid. Region Syddanmark vil i regi af partnerskabet arbejde med to indsatsområder:

- En styrket indsats med at nedbringe andelen af rygere med fokus på ungdomsuddannelser i regionen samt
- En styrket tobaks- og alkoholindsats på sygehusene

Projektbeskrivelsen for røgfrie ungdomsuddannelser blev godkendt af regionsrådet 25. juni 2018. Formålet med projektet er – sammen med kommunerne og i et tæt samarbejde med Kræftens Bekæmpelse – at motivere og støtte ungdomsuddannelser i Syddanmark til at indføre røgfri matrikel eller røgfri skoletid. Der har siden projektets start været afholdt en række temamøder, hvor flertallet af uddannelserne har deltaget. Der har været bilaterale møder med kommuner og skoler omkring planlægning af røgfri skoletid, ligesom regionen er med i flere projektgrupper på uddannelsescampusser rundt om i Syddanmark. Der er blevet udviklet et hjælpesite www.roegfritsyddanmark.dk i samarbejde med styregruppen for projektet. Her finder uddannelserne inspirationsmateriale, små film og skabeloner til hjælp med at indføre røgfri skoletid. I april 2019 blev Social- og sundhedsskolen Syd kåret som årets røgfri ungdomsuddannelse i Syddanmark. Der vil blive nye kåringer i 2020 og 2021. Ved indgangen til skoleåret 2019 har 11 uddannelser nu indført røgfri skoletid, og der er officielt yderligere 8-10 på vej i 2020, samt en række uddannelser som lige nu overvejer.

Sideløbende arbejdes der administrativt med et program for tobaks- og alkoholintervention på sygehusene. Afsættet er Danske Regioners udspil om forebyggelse og målet er en styrket indsats på alle sygehuse, så alle patienter tilbydes og henvises – hvis patienten ønsker det - til rygestop i kommunerne. Argumentet er, at de mange patientkontakter på sygehusene udgør et centralt potentiale for at løfte forebyggelsesindsatsen ved systematisk screening og henvisning samtidig, idet mange patienter i situationen er motiverede for at ændre vaner. Sygehusene er i forskellige stadier for implementering af indsatsen, hvor Sygehus Lillebælt som var først med implementering, allerede har vist succes med 2494 henvisninger i perioden år 2018 og frem til september 2019.

Sygehus Lillebælt har som en strategisk prioritering valgt at sætte fokus på røgfri generation, sund start på livet, sund aldring og psykiatriske patienter med livsstilssygdomme. Sygehuset har implementeret at alle patienter spørges til rygevaner gennem VBA metoden (Very Brief Advice) og henvises, hvis de ønsker det, ved en elektronisk kommunehenvisning til patientens hjemkommune til et kommunalt rygestoptilbud. Indsatsen har været i drift på alle kliniske afdelinger siden oktober 2018.

Der er lige nu igangsat endnu en pilottest på tre nye afdelinger med at spørge alle patienter til deres alkoholvaner og henvise til kommunale alkoholbehandlingstilbud, hvis patienten ønsker det. Pilottesten kører i en fire måneders periode henover efterår og vinter 2019. Forud for påbegyndelse af pilottesten laves der en observations- og interview undersøgelse af Forebyggelseslaboratoriet med det formål at undersøge hvordan der implementeres med størst succes. Der afholdes endvidere informationsseminar omkring alkohols skadesvirkninger for de involverede deltagere fra pilotafdelingerne.

Odense Universitetshospital er med i partnerskabsaftalen for Røgfri fremtid. Det indebærer, at man tilbyder patienter som ryger en henvisning til kommunalt rygestop. Desuden er der fokus på røgfri matrikel og rygestoptilbud til personale. Herudover er der indgået en partnerskabsaftale med Odense Kommune for Røgfrit Odense år 2030. Aftalen har fokus på samarbejde om opsporing og henvisning til rygestoptilbud i forhold til patienterne, samt fokus på at reducere rygning blandt personalet og reducere rygning på hospitalets matrikler. Rygestop er et af hospitalets strategiske pejlemærker.

Endvidere er tidlig opsporing og forebyggelse af indlæggelse nogle af formålene i GERI-kuffert projektet, hvor fire fynske kommuner deltager. Fx har Kerteminde Kommune stor succes med akut-sygeplejerskernes brug af kufferten og man planlægger at implementere den gå i drift. Odense Universitetshospital og kommunerne på Fyn og øer har startet et to årigt projekt om KRAM-screening og opfølgning for borgere/patienter med psykiske lidelser og livsstilssygdomme.

Sygehus Sønderjylland styrker rygestopområdet ved at undervise 33 rygestopambassadører i efteråret 2019. Undervisningen sker i et samarbejde med to rygestopkonsulenter fra henholdsvis Sønderborg og Aabenraa kommune som begge er partnere i Røgfri Fremtid.

På Sydvestjysk Sygehus blev pilottesten for tobaksindsatsen sat i gang i januar 2019 og erfaringer herfra blev anvendt til at implementere tobaksindsatsen på hele sygehuset medio 2019. I alt er 49 rygestopambassadører blevet uddannet i 2019.

Psykiatrisygehuset er med i samarbejdet omkring Røgfri Fremtid. Omdrejningspunktet for indsatsen er anvendelsen af kort intervention ved VBA-metoden. I september 2018 nedsatte Psykiatrisygehuset en arbejdsgruppe for indsatsen bestående af ledere, medarbejdere og en patientrepræsentant. Arbejdsgruppen har udarbejdet en overordnet plan med tre initiativer, som skal understøtte patienter i at blive røgfrie. Initiativerne er en implementeringsplan, en instruks til at henvise til kommunalt rygestop samt et rygestop lommekort til patienter. Implementeringsplanen lægger op til at hver psykiatrisk afdeling uddanner en til tre VBA-ambassadører der fungerer som tovholdere til at motivere og gennemføre indsatsen i egen afdeling. Uddannelsen sker i samarbejde med Vejle Kommune og gennemføres i efteråret 2019, hvorefter den fulde implementering vil kunne ske. Der er desuden udarbejdet et e-læringskursus, som alle nuværende samt nye medarbejdere opfordres til at gennemføre.

3. Understøttende tiltag

Foruden de ovennævnte initiativer arbejder alle sygehusene med understøttende tiltag ved at dagsordensætte det nære og sammenhængende sundhedsvæsen gennem de lokale samordningsfora og via praksiskonsulentordningen.

I Sygehus Lillebælt er der afholdt et seminar med alle praksiskonsulenter i august 2019, hvor det blev besluttet at nedenstående projekter sættes i gang i efteråret 2019:

- "Kys frøen" – speciallæger fra sygehuset kommer ud i almen praksis, hvor der opdateres på faglig viden og relevante patientcases gennemgås. Pilotprojektet fokuserer på kardiologi og endokrinologi med besøg hver 14. dag i to udvalgte praksis. Der afsættes to timer pr. besøg. Der måles på indsatsen via data og ved måling af antal henvisninger fra almen praksis til specialisten før og efter interventionen. Formålet er at undersøge, om henvisningsfrekvensen falder, hvis den faglige kvalitet og tryk øges i almen praksis, når man selv varetager komplicerede patienter.
- "Rask med sygdom" – er et pilotprojekt med to almen praksis, hvor vi vil udvælge de patienter som har mere end 20 besøg på sygehuset om året. Herefter udvikles et koncept som skal hjælpe, understøtte og være til rådighed for egen læge, så egen læge kan være patientansvarlig læge for den multisyge patient, og dermed mindske antallet af sygehusbesøg.
- "Tilbudskatalog" er et projekt, hvor der udarbejdes et fast koncept for praktikdage for praktiserende læger på Sygehus Lillebælt. Alle praksislæger kan have op til fem årlige dage på sygehuset. Der udvikles et katalog, hvor tilbud er standardiserede og målrettet de ønsker og behov som almen praksis har. Projektgruppen arbejder på implementering i ultimo 2019.

- "Den gode udskrivning" er et projekt der testes med et pilotprojekt efteråret 2019. Her går man i dybden med den gode overlevering fra sygehus til almen praksis når med patienter udskrives.

Sygehusdirektionen på Sydvestjysk Sygehus mødes ca. en gang årligt med kommunernes sundhedsudvalg, hvor aktuelle snitflader og samarbejdsrelationer mellem kommuner og sygehuset drøftes. Der er konkret planlagt møde med Varde Kommunes udvalg d. 2. december 2019 "

Psykiatrisygehuset har pr. 1. februar 2019 etableret et team for tværsektorielt samarbejde i sygehuset. Teamet har en chefkonsulent som faglig leder og en gruppe projektledere og en gruppe planlæggere. Teamets opgaver består overordnet set af projektledelse på satspuljeprojekter, understøttelse af de psykiatriske samordningsfora og tilhørende opgaver og understøttelse/projektledelse i forhold til bilaterale kommunesamarbejder. Teamet skal understøtte det tværsektorielle samarbejde mellem kommunerne, de somatiske sygehuse, almen praksis og psykiatrisygehuset.